

**E-konsultatsiooni saatekirja ja vastuse nõuded perearsti poolt patsiendi suunamisel
endoproteesimise e-konsultatsioonile tervise infosüsteemi vahendusel**
(vastavalt Eesti Perearstide Seltsi ja Eesti Ortopeedia Seltsi vahel sõlmitud kokkuleppele)

Enne e-konsultatsiooni tuleb patsiendilt küsida nõusolekut e-konsultatsiooni tegemiseks ja täpsustada asutus, kes e-konsultatsiooni annab.

A. Patsient suunatakse e-saatekirjaga endoproteesimise e-konsultatsioonile järgmiste juhtude või seisundite korral:

- 1) liigesehaiguse (artroos) kirurgilise ravi (endoproteesimine) vajaduse otsustamiseks;
- 2) täiendav konsultatsioon või hindamine juhul, kui tervises seisundis on toimunud olulised muutused, mis võivad mõjutada endoproteesimise otsust.

B. Patsienti ei suunata e-saatekirjaga endoproteesimise e-konsultatsioonile järgmistel juhtudel:

- 1) vältimatut abi vajavate seisundite või nende kahtluste korral:
luu ja/või liigese piirkonna infektsioon;
äge operatsioonijärgne haava või muu infektsioon;
liigese või liigese endoproteesi luksatsioon;
reieluukaela murd;
- 2) kroonilise liigesepõletiku või artoosi ägenemine, mis ei vaja kirurgilist ravi;
- 3) patsient ei soovi kirurgilist sekkumist;
- 4) multimorbiidne patsient, kelle kaasuvad haigused ei ole kompenseeritud;
- 5) endoproteesimiseks muude vastunäidustuste esinemine.

C. Määruse „Tervise infosüsteemi edastatavate dokumentide andmekoosseisud ning nende säilitamise tingimused ja kord“ nõuete kohaselt vormistatud saatekirjal ja saatekirja vastusel tuleb esitada alljärgnevad patsiendi seisundi kohta käivad kliinilised ja muud andmed.

1. Saatekirjal tuleb esitada järgmine info:

1.1 suunamise eesmärk:

- 1.1.1 kirurgilise ravi (endoproteesimise) otsustamiseks;
- 1.1.2 endoproteesimise operatsioonieelne täiendav hindamine (täpsustada põhjus). Täiendava hindamise korral (kui esmane e-konsultatsioon on toimunud viimase 6 kuu jooksul) võib saatekirjale lisada ainult täiendavaks hindamiseks vajaliku info (ei pea tegema juba tehtud tegevusi, sh Oxford skoor, röntgen);

1.2 endoproteesi standardist tulenevad täiendavad nõuded:

- 1.2.1 Oxford Knee Score (OKS) või Oxford Hip Score (OHS) küsimustiku täitmine eraldi IT-lahenduses. Suunamise eelduseks on tulemus alla 29 punkti;
- 1.2.2 suunamise eelduseks on vähemalt III artroosi staadium Kellgren-Lawrence'i skaalal. Uuring peab olema tehtud maksimaalselt kuus kuud enne ortopeedile suunamist;
- 1.2.3 senine füsioterapeutiline käsitlus (vähemalt 3 kuud);
- 1.2.4 senine valu ja artroosi ravi (vähemalt 3 kuud).

1.3 kaebused, sealhulgas:

- 1.3.1 valu VAS 10 palli süsteemis ((nt 10 max, 1 min); öine, päevane, rahulolekus, koormusel, selle järel, teatud liigutustel);
- 1.3.2 põhikaebus, mis patsienti selle liigese puhul segab;
- 1.3.3 muud patsiendi tähelepanekud – krudin, krõpsumine, nõksumine jms;

- 1.3.4 igapäevaste tegevuste piiratus või häiritus (täpsustada millised tegevused ja mil määral on probleemi tõttu piiratud);
- 1.3.5 abivahendite ja kõrvalabi vajadus;
- 1.4 haiguse anamnees: vaevuste tekkimise aeg, põhjuslik seos, varasem vaevuste esinemine jm;
- 1.5 objektiivne leid:
 - 1.5.1 kaal, pikkus ja KMI;
 - 1.5.2 lokaalne leid (turse, nahavärvuse muutused, fistlid, haavad, haavandid, tundehäired, atroofiad, deformatsioonid jm);
 - 1.5.3 liikuvusulatuse muutuse kirjeldus vabas vormis või liikumisulatuse kraadides;
 - 1.5.4 muud sümptomid;
- 1.6 senine ravi:
 - 1.6.1 varasem kirurgiline ravi (operatsiooni aeg jm teadaolev info);
 - 1.6.2 konservatiivne ravi (ravimid, toidulisandid, taastusravi jm raviprotseduurid, sh intraartikulaarsed blokaadid);
- 1.7 eelnevate laborianalüüside tulemused (viimase 6 kuu jooksul) sõltuvalt probleemist, soovitatavalt:
 - 1.7.1 kliiniline veri;
 - 1.7.2 CRV;
 - 1.7.3 kusihaige;
 - 1.7.4 erütrotsüütide settimisea;
 - 1.7.5 muud sidekoe või nakkushaigusele viitavad analüüsid;
 - 1.7.6 sõltuvalt probleemidest kaasuvate haiguste kompensatsioonil olekut kinnitavad analüüsid;
- 1.8 tehtud radioloogiliste uuringute info: kuupäev (viimase 6 kuu jooksul) ja selle digitaalne kättesaadavus (röntgenülesvõte, soovitatavalt ka kirjeldus, radioloogilise määratud artroosi aste III–IV);
- 1.9 probleemi kontekstis olulised kroonilised ja läbipõetud haigused, sealhulgas:
 - 1.9.1 seedetrakti patoloogia;
 - 1.9.2 neuroloogilised haigused;
 - 1.9.3 kardiorespiratoorsed haigused;
 - 1.9.4 endokriin- ja metaboolsed haigused;
 - 1.9.5 geneetilised haigused;
 - 1.9.6 põletikulised luu- ja lihahaigused;
 - 1.9.7 süsteemsed sidekoehaigused;
 - 1.9.8 osteoporoos;
 - 1.10 ravimiallergiad;
 - 1.11 info patsiendi poolt regulaarselt kasutatavate ravimite kohta, kindlasti antikoagulantravi, medikamentoossed rasestumisvastased vahendid.

2. E-konsultatsiooni vastuse korral antava saatekirja vastusel tuleb 15 tööpäeva jooksul esitada:

- 2.1 otsuse andmed:
 - 2.1.1 endoproteesimise näidustuse kinnitamine (vormistatakse ülevõtmine);
 - 2.1.2 konservatiivse jätkamise või muu ravi soovitused (vormistatakse konsultatsiooni vastus);
 - 2.1.3 patsiendi edasise jälgimise vajadus (kelle poolt, kui sageli, millised näitajad) (vormistatakse konsultatsiooni vastus);
- 2.2 kliiniline diagnoos RHK 10 järgi.

3. E-konsultatsiooni korral ravi ülevõtmisega (e-konsultatsiooni vastuse liik vastavalt vastuvõtt seitsme päeva jooksul, 8–42 päeva jooksul, rohkem kui 42 päeva pärast) tuleb saatekirja vastusel esitada:

- 3.1 endoproteesimise näidustuse kinnitamise korral ortopeedi vastuvõtule tulemise kuupäev;
- 3.2 kui ortopeed peab vajalikuks muud kirurgilist sekkumist, võetakse patsient üle sama e-konsultatsiooni saatekirja alusel;

3.3 enne vastuvõtule tulemist vajalik lisainfo.